

**GODIŠNJE IZVJEŠĆE O
PROVEDBI PROVEDBENOG PROGRAMA
ZA 2024. GODINU**

Godišnje izvješće o provedbi Provedbenog programa za 2024. godinu
MINISTARSTVO RADA, MIROVINSKOGA SUSTAVA, OBITELJI I SOCIJALNE
POLITIKE

PREGLED STANJA U UPRAVNOM PODRUČJU

U 2024. godini Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) nastavilo je s kontinuiranom provedbom mjera aktivne politike zapošljavanja, s posebnim naglaskom na zelenoj i digitalnoj tranziciji gospodarstva. Cilj nam je poticanje otvaranja novih radnih mjesta u zelenoj odnosno digitalnoj industriji, odnosno u onim granama gospodarstva koja će se u budućnosti najviše razvijati te će samim time biti održiva u godinama koje dolaze. Stoga smo u 2024. godini provodili mjere aktivne politike zapošljavanja koje su uključivale 12 programa, kako bi se poticalo zapošljavanje, samozapošljavanje te osposobljavanje i obrazovanje, a u cilju povećanja zapošljivosti i zadržavanja u zaposlenosti. Financijski smo osnažili pojedine mjere aktivne politike zapošljavanja kao što su potpore za zapošljavanje i pripravništvo te samozapošljavanje putem Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021. – 2026. (u daljnjem tekstu: NPOO) te smo ih usmjerili prema zelenoj i digitalnoj tranziciji gospodarstva. Također, nastavili smo i s provedbom mjere „Biram Hrvatsku“ kao nadogradnjom postojeće potpore za samozapošljavanje.

Nastavljeno je i s provedbom sustava vaučera za obrazovanje nezaposlenih i zaposlenih osoba. Sustav vaučera omogućuje veće sudjelovanje nezaposlenih i zaposlenih osoba u cjeloživotnom obrazovanju, s naglaskom na stjecanje zelenih i digitalnih vještina, a poslodavcima osigurava kvalitetnu radnu snagu.

U svrhu strateškog djelovanja i unapređenja mjera i aktivnosti na području zaštite osoba od siromaštva i socijalne isključenosti, a sukladno Programu Vlade Republike Hrvatske, unapređuje se sustav socijalne skrbi, a provedba mjera i aktivnosti odvija se prema planu i postavljenim rokovima s ciljem dodatnog povećanja socijalne sigurnosti osoba u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti, izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom kao i zaštite i promicanja prava djeteta.

U cilju postizanja pravednije raspodjele naknada namijenjenih osobama s invaliditetom te unaprjeđenja transparentnosti i ekonomičnosti prava koja se ostvaruju na temelju invaliditeta, 1. siječnja 2024. godine stupio je na snagu Zakon o inkluzivnom dodatku. Navedenim Zakonom objedinjene su četiri naknade koje su osobe s invaliditetom primale do donošenja Zakona (doplatak za pomoć i njegu i osobna invalidnina na temelju Zakona o socijalnoj skrbi, pravo na doplatku za dijete u uvećanom iznosu koje se ostvaruje temeljem oštećenja zdravlja, težeg ili teškog invaliditeta sukladno Zakonu o doplatku za djecu i pravo na novčanu pomoć za nezaposlene osobe s invaliditetom koje se ostvaruje na temelju Zakona o tržištu rada).

Inkluzivni dodatak predstavlja novčanu naknadu namijenjenu osobama s invaliditetom u svrhu prevladavanja različitih prepreka koje mogu sprječavati njezino puno i učinkovito sudjelovanje u društvu na ravnopravnoj osnovi s drugima, te ne bi predstavljao prihod u smislu zakona kojim se uređuje djelatnost socijalne skrbi. Korisnici prava na inkluzivni dodatak ostvaruju veći iznos novčane naknade u odnosu na zbroj pojedinačnih naknada koje su ostvarivali prije donošenja Zakona o inkluzivnom dodatku. Pored svega navedenog ističemo da objedinjavanje postojećih naknada omogućava administrativno rasterećenje, odnosno smanjit će se nepotrebni troškovi vođenja više postupaka za priznavanje prava i poboljšati njihova učinkovitost, uključujući isplate naknada (npr. jedna objedinjena isplata korisniku umjesto nekoliko zasebnih isplata).

Kako je 1. srpnja 2023. godine stupio na snagu Zakon o osobnoj asistenciji, tijekom 2024. godine kontinuirano se povećava broj korisnika navedene usluge.

Vlada Republike Hrvatske 28. srpnja 2023. godine je donijela Nacionalni akcijski plan za provedbu preporuke Vijeća EU o uspostavi Europskog jamstva za djecu (NAP CG) čijom izradom je koordiniralo Ministarstvo, a kojim se osigurava jednak pristup ključnim uslugama ranog predškolskog odgoja i obrazovanja, stanovanja, pravilne prehrane, te zdravstvenih i socijalnih usluga za djecu u potrebi, kao važnog načina prevencije socijalne isključenosti i siromaštva općenito. Dokument objedinjuje ključne strateške dokumente Republike Hrvatske i čini osnovu za provedbu širokog spektra politika, mjera i aktivnosti u ključnim područjima, s naglaskom na pružanje visokokvalitetnih integriranih usluga djeci u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti. Tijekom 2024. godine započela je provedba aktivnosti vezanih uz izradu Okvira za praćenje pokazatelja uspješnosti provedbe. U 2024. godini Vladi Republike Hrvatske i Europskoj komisiji podneseno je prvo dvogodišnje izvješće o provedbi mjera Nacionalnog akcijskog plana NAP CG za 2022. i 2023. godinu.

Tijekom 2024. godine provodile su se mjere usmjerene na daljnji razvoj usluga u zajednici radi unaprjeđenja kvalitete života korisnika i osiguravanja regionalne ravnomjernosti i dostupnosti usluga kao podrška procesu deinstitutionalizacije i prevencije institucionalizacije, poticanju razvoja udomiteljstva, unaprjeđenju upravljanja socijalnim uslugama i jačanju prostornih i stručnih kapaciteta pružatelja socijalnih usluga. Objavljen je Poziv temeljem Zakona o osobnoj asistenciji za sklapanje ugovora za pružanje socijalnih usluga kojima je omogućeno pružateljima usluga na području svih županija da uđu u mrežu socijalnih usluga i osiguraju preduvjete za kontinuirano pružanje usluga kako bi se osigurala regionalna ravnomjernost pružatelja usluga, dostupnost i razvijenost socijalnih usluga u županijama. Usvojeno je 26 individualnih planova transformacije i deinstitutionalizacije ustanova socijalne skrbi, te su u pripremi preostalih 12 individualnih planova. Također, povećana je osnovica na temelju koje se izračunava iznos naknade za rad udomitelja.

Radi jačanja zapošljivosti domaćih radnika, od 2024. godine započela je provedba programa „Posao+“. Program je namijenjen isključivo teško zapošljivim osobama: dugotrajno nezaposleni, korisnici zajamčene minimalne naknade (u daljnjem tekstu: ZMN), osobe bez odgovarajućeg obrazovanja ili vještina (sa osnovnom školom ili nezavršenom osnovnom

školom) za koje je potrebno više od jedne mjere za njihovu radnu i socijalnu integraciju na tržište rada. Mjera je kombinirana intervencija koja uključuje obrazovanje te radnu aktivaciju. Program uključuje individualnu podršku za vrijeme trajanja programa od strane savjetnika za zapošljavanje, a za korisnike zajamčene minimalne naknade uključivanje i u program socijalnog mentorstva.

U 2024. godini u suradnji s Ministarstvom zdravstva izrađen je Nacrt Operativnog plana cjelovitog razvoja integrirane dugotrajne skrbi u Hrvatskoj do 2030.

Statistički podaci Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (u daljnjem tekstu: HZMO) iz prosinca, za mjesec studeni 2024. godine, ukazuju na nastavak pozitivnih kretanja u obveznom mirovinskom osiguranju na temelju generacijske solidarnosti, posebno u odnosu na rast broja osiguranika. Na dan 30. studenoga 2024. evidentirano je ukupno 1.702.042 osiguranika u odnosu na 1.227.747 korisnika mirovine (omjer 1:1,39). Zakonskim izmjenama od 1. siječnja 2023. napravljen je značajan iskorak u mirovinskom sustavu generacijske solidarnosti u pogledu osiguranja većih mirovina za najosjetljivije kategorije umirovljenika, odnosno za korisnike obiteljskih i najnižih mirovina. Pri tome je važno istaknuti omogućavanje korištenja dijela obiteljske mirovine uz osobnu mirovinu (starosnu, prijevremenu starosnu ili invalidsku mirovinu) u visini od 27%, što je u ovom kratkom razdoblju primjene ostvarilo ukupno 110.328 korisnika, kojima je ukupno mirovinsko primanje prosječno povećano za 112,00 eura. Sve mjere koje su u prethodnom razdoblju donesene u mirovinskom sustavu rezultirale su i povećanjem sveukupne prosječne mirovine bez uključenih međunarodnih ugovora, koja je u prosincu na isplati mirovina za studeni 2024. godine iznosila 623,30 eura. Također, nastavljen je trend povećanja broja korisnika mirovine koji rade i kojih je krajem prosinca 2024. bilo ukupno 32.544, što je povećanje za 17,44% u odnosu na prethodnu godinu.

HZMO je i u 2024. godini kontinuirano nastavio raditi na unaprjeđenju provedbe mirovinskog osiguranja generacijske solidarnosti, te intenziviranju aktivnosti na daljnjoj modernizaciji i podizanju kvalitete usluga korisnicima. S tim u vezi utvrđeni su sljedeći prioriteti: povećanje ažurnosti i učinkovitosti poslovanja; otvaranje i približavanje Zavoda osiguranicima, korisnicima i javnosti omogućavanjem pristupa relevantnim informacijama i podacima; postizanje ažurnosti, potpunosti i točnosti podataka u evidencijama Zavoda; smanjenje troškova poslovanja; unaprjeđenje poslovanja primjenom suvremenih informatičkih rješenja i redizajnom poslovnih procesa; unaprjeđenje upravljanja i razvoj ljudskih potencijala te osiguranje zakonitog, učinkovitog i ekonomičnog raspolaganja proračunskim i drugim sredstvima. Stoga je u svrhu postizanja navedenog nastavljen rad na ostvarenju mjera u nadležnosti HZMO-a navedenih u Provedbenom programu Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike za razdoblje 2021. – 2024.

Tijekom izvještajnog razdoblja, slijedom završetka provedbe Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020. (u daljnjem tekstu: OPULJP) i Operativnog programa za hranu i/ili materijalnu pomoć (u daljnjem tekstu: OPFEAD), Upravljačko tijelo provodilo je niz aktivnosti povezanih sa zatvaranjem operativnih programa, uključujući, među ostalim,

pripremu završnih zahtjeva za plaćanje, završnih izvješća o provedbi (*Final implementation report*, dalje: FIR) te organizaciju i održavanje završne, svečane 21. sjednice Odbora za praćenje (u daljnjem tekstu: OzP) OPULJP-a.

Tijekom završne sjednice OzP OPULJP održane 10. prosinca 2024. godine u Zagrebu uzvanicima i članstvu OzP-a predstavljeni su ključni rezultati provedbe OPULJP-a i OPFEAD-a te je održana panel rasprava tijekom koje su korisnici podijelili svoja iskustva u provedbi projekata sufinanciranih od strane Europskog socijalnog fonda (u daljnjem tekstu: ESF) i Fonda europske pomoći za najpotrebitije (u daljnjem tekstu: FEAD).

Istovremeno, u izvještajnom razdoblju intenzivirala se provedba Programa Učinkoviti ljudski potencijali 2021.-2027. (u daljnjem tekstu: PULJP) odobrenog Odlukom Europske komisije (2022)7346 od 11. listopada 2022. godine.

U siječnju 2024. godine objavljen je Godišnji plan objave Poziva na dostavu projektnih prijedloga za 2024. godinu te je do 31. prosinca 2024. godine objavljeno 19 poziva na dostavu projektnih prijedloga (14 izravnih dodjela bespovratnih sredstava i 5 otvorenih poziva) ukupne vrijednosti 371,16 milijuna eura. U istom je razdoblju sklopljeno 239 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 439,12 milijuna eura.

IZVJEŠĆE O NAPRETKU U PROVEDBI MJERA

Mjere iz područja tržišta rada (redni broj 1. – 13., 23., 24., 68.) kontinuirano su se provodile i u 2024. godini te je za njihovu provedbu utrošeno 217.629.897,09 eura.

Provedbom navedenih mjera ostvareni su značajni rezultati koji će doprinijeti usklađivanju ponude i potražnje na tržištu rada te osigurati kvalitetnu radnu snagu koja će imati kompetencije tražene u gospodarstvu. Jačanju zapošljivosti i aktivnom uključivanju na tržište rada doprinijele su mjere aktivne politike zapošljavanja koje su posebno usmjerene na osobe u nepovoljnom položaju na tržištu rada i kojima je potrebna dodatna podrška za njihovu integraciju. Također, kroz provedbu mjera osigurana je zaštita materijalnih prava radnika u slučaju stečaja i blokade računa poslodavca, a omogućeno je i dodatno jačanje kapaciteta institucija na tržištu rada kako bi svojim korisnicima mogle pružiti kvalitetnije usluge.

Mjere iz područja tržišta rada nastavit će se provoditi i kroz Provedbeni program od 2024. do 2028. godine.

„Transformacija, deinstitutionalizacija i prevencija institucionalizacije osoba s invaliditetom“ – u okviru mjere kontinuirano se tijekom godine povećavao broj korisnika osobne asistencije kao i broj pružatelja navedene usluge. Radi se o socijalnoj usluzi namijenjenoj osobama s invaliditetom starijim od 18 godina kojom im se osigurava pomoć i podrška u aktivnostima koje ne mogu izvoditi sami zbog vrste i stupnja invaliditeta, a koje su im svakodnevno potrebne u kući i izvan kuće, te pomoć i podrška u komunikaciji i primanju informacija. Do dana 27. prosinca 2024. godine prema podacima Hrvatskog zavoda za socijalni rad ukupno 5.759 osoba je dobilo rješenje o priznavanju prava na uslugu osobne asistencije. Pored povećanja broja korisnika usluge povećava se i broj pružatelja usluge koji imaju važeće rješenje o ispunjavanju mjerila za pružanje socijalnih usluga te ih je sada 227 upisano u Registar pravnih i fizičkih

osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi. Javni poziv za podnošenje ponuda za sklapanje ugovora za pružanje usluge osobne asistencije u Republici Hrvatskoj koji je raspisalo ovo Ministarstvo je trajno otvoren. Što se tiče ustanova socijalne skrbi kojima je osnivač Republika Hrvatska, na dan 31. prosinca 2024. godine četiri ustanove imale su zaposleno ukupno 7 osobnih asistenata. Budući da je uslugu osobne asistencije koju pružaju osobni asistent, komunikacijski posrednik i videći pratitelj tijekom 2023. godine koristilo više od četiri tisuće korisnika, te da nisu svi korisnici prošli postupak utvrđivanja ispunjavanja uvjeta za ostvarivanje prava na ovu uslugu, a s obzirom na to da je projektno financiranje trebalo završiti s 31. prosincem 2023. godine, Ministarstvo je na temelju Odluke o izvanrednom financiranju udruga koje pružaju navedenu uslugu osiguralo korisnicima kontinuitet u pružanju usluge, odnosno omogućilo uslugu putem projekata udruge sve do donošenja rješenja Hrvatskog zavoda za socijalni rad o priznavanju prava na uslugu.

Deinstitucionalizacija i prevencija institucionalizacije osoba s invaliditetom su istaknuti kao poseban cilj u Nacionalom planu izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom za razdoblje od 2021. do 2027. godine.

I nadalje visok broj korisnika socijalne usluge smještaja ukazuje na potrebu daljnjeg povećanja dostupnosti i kvalitete socijalnih usluga širenjem postojećih i razvijanjem novih usluga u zajednici pri tome uzimajući u obzir potrebu njihove regionalne ravnomjernosti.

Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike je u suradnji sa Svjetskom bankom u Hrvatskoj nastavilo provedbu dvogodišnjeg projekta tehničke pomoći Prijelaz s institucionalne na skrb i podršku u zajednici za djecu, mlade i osobe s invaliditetom u Hrvatskoj. U okviru provedbe projekta izrađuju se individualni planovi transformacije za 38 domova socijalne skrbi kojima je osnivač Republika Hrvatska, a koji još nemaju individualne planove ili nisu pokrenuli proces prijelaza s institucionalne na izvaninstitucionalnu skrb. Nastavljen je i rad na uspostavi sustava praćenja procesa prijelaza s mjerljivim pokazateljima postignutih rezultata.

Prema podacima pružatelja usluge organiziranog stanovanja, na dan 31. prosinca 2023. godine usluga se pružala za 1.264 osoba s invaliditetom, što je povećanje u odnosu na prethodnu godinu kada je uslugu organiziranog stanovanja koristilo 1.250 osoba s invaliditetom.

Podatak o broju korisnika usluge organiziranog stanovanja u 2024. godini nije dostupan u trenutku izrade Izvješća.

„Osnaživanje pružatelja podrške osobama s invaliditetom u zajednici“ – aktivnosti u okviru mjere nisu se provodile tijekom 2024. godine te se isto planira u 2025. godini.

Edukaciju stručnjaka koji pružaju podršku osobama s invaliditetom provodit će Akademija socijalne skrbi koja je 2024. godine, temeljem Zakona o socijalnoj skrbi, osnovana kao javna ustanova, a budući da je jedna od njenih djelatnosti i organizacija i provedba stručnog usavršavanja stručnih radnika i stručnih suradnika u djelatnosti socijalne skrbi. Naime, predloženo je da se u Godišnji plan edukacija za stručno usavršavanje za 2025. godinu Akademije uvrste edukacija o primjeni restriktivnih postupaka te edukacija o spolnim, reproduktivnim i roditeljskim pravima osoba s invaliditetom.

„Edukacija i promicanje aktivne implementacije UN Konvencije o pravima osoba s

invaliditetom s ciljem zaštite i promicanja prava osoba s invaliditetom“ – u okviru provedbe navedene mjere, predstavnici Ministarstva sudjelovali su na 29. hrvatskom simpoziju osoba s invaliditetom s međunarodnim sudjelovanjem, o temi „Konvencija UN o pravima osoba s invaliditetom – o nama uvijek s nama – od slogana do realnosti“ održanom 21. i 22. listopada 2024. godine.

S obzirom na to da tijekom 2024. godine nije bilo potrebe za prilagodbom međunarodnih i nacionalnih dokumenata od značaja za osobe s invaliditetom, nije bilo aktivnosti vezano za navedeni pokazatelj rezultata.

„Unaprjeđenje znanja o mentalnom zdravlju djece kod svih relevantnih dionika stručnjaka u sustavima: odgoja i obrazovanja, zdravstva i socijalne skrbi“ – tijekom 2024. godine nisu provedene edukacije te će ih Akademija socijalne skrbi provesti u narednom razdoblju.

„Podrška roditeljstvu u obiteljima u riziku“ – cilj navedene mjere je osnaživanje roditelja i razvoj njihove kompetentnosti radi unaprjeđenja djetetove dobrobiti te optimizacije djetetovog razvojnog potencijala. Stručnjaci Obiteljskog centra pružaju usluge podrške obiteljima te provode programe unaprjeđenja i jačanja roditeljskih kompetencija: Rastimo zajedno i mi Plus (program podrške roditeljstvu Romskim obiteljima), Rastimo zajedno i mi (program podrške roditeljstvu roditeljima koji odgajaju djecu u zahtjevnijim uvjetima), Klub očeva Rastimo zajedno (program podrške uključenom roditeljstvu očeva koji ne žive sa svojom predškolskom djecom uslijed razdvojenosti/razvoda) i Rastimo zajedno Plus (program podrške roditeljstvu roditeljima djece s teškoćama u razvoju). Obiteljski centar proveo je ukupno 42 edukacije u svrhu povećanja kapaciteta za odgovorno roditeljstvo i smanjenje rizika od različitih oblika ugrožavanja djece uz uključenost 971 roditelja.

„Podrška djeci žrtvama i svjedocima kaznenih djela“ – kroz pružanje stručne podrške djeci žrtvama nasilja i svjedocima kaznenih djela osigurava se zaštita njihovih prava i psihofizičkog integriteta. Svakom je djetetu u svakom postupku nužno osigurati učinkovitu pomoć i podršku te zaštititi njegova prava i interese. Ustanove socijalne skrbi osigurale su u 2024. godini podršku za ukupno 5100 djece žrtava i/ili svjedoka kaznenih djela.

„Podrška djeci žrtvama obiteljskog nasilja“ – nasilje u obitelji ugrožava sva djetetova prava, njegove sposobnosti socijalizacije. Nasilje u obitelji je osobni, obiteljski i društveni problem koji značajno narušava kvalitetu života i mentalno zdravlje svih onih koji su mu izloženi, a posebno djece, slijedom čega je potrebno pružiti posebnu podršku djeci žrtvama nasilja u obitelji. Ustanove socijalne skrbi osigurale su ukupno 11.050 podrške djeci žrtvama obiteljskog nasilja.

„Podrška djeci žrtvama i počiniteljima međuvršnjačkog nasilja“ – kroz pružanje podrške djeci žrtvama i počiniteljima međuvršnjačkog nasilja doprinosi se provedbi posebnog cilja koji se odnosi na zaštitu djece od svih oblika nasilja. Nasilje među vršnjacima poprima razne oblike, u psihičkom (verbalno, elektroničko i sl.) i tjelesnom smislu, te je vrlo često opetovano i trajno ili žrtve žive s prijetnjom da će se ono ponoviti. Vrlo je važno dati podršku djeci žrtvama u

pogledu njihova ohrabrenja da prijave nasilje. Ustanove iz sustava socijalne skrbi provele su ukupno 52 edukacije 1.215 djece u cilju razvoja svijesti o štetnosti vršnjačkog nasilja. Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike koordiniralo je izradu Protokola o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima koji je donesen od Vlade Republike Hrvatske u travnju 2024. godine s ciljem uspostavljanja efikasne procedure između ustanova odgoja i obrazovanja, socijalne skrbi, zdravstvenih ustanova, nevladinih organizacija, policije i pravosudnih tijela koja će osigurati brz, učinkovit i koordinirani postupak u zaštiti od svih oblika nasilja među djecom i mladima. Protokolom su propisana postupanja resornih tijela i postupanje je prošireno na provedbu aktivnosti radi prevencije nasilja i integrirani pristup u zaštitu od nasilja s naglaskom na dodatnu zaštitu žrtava i paralelni tretman počinitelja. U suradnji Akademije socijalne skrbi, Agencije za znanost i obrazovanje i Policijske akademije organizirat će se daljnja edukacija stručnjaka.

„Poticanje gradova na osnivanje i djelovanje dječjih vijeća“ – kontinuiranim iniciranjem i promoviranjem dječje participacije osigurava se aktivan doprinos djece radu dječjih gradskih vijeća. U cilju provedbe navedene mjere Ministarstvo je ostvarilo suradnju sa Savezom društava Naša djeca Hrvatske (u daljnjem tekstu: Savez DND). Savez DND kroz program Sudjelovanje djece u odlučivanju na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i EU razini kao dio ove mjere ostvaruje glavne ciljeve Operativnog plana aktivnosti, a to je jačanje uloge i dobrog modela djece i odraslih za ostvarivanje aktivne dječje participacije u Republici Hrvatskoj. Ukupno je u gradovima i općinama registrirano 70 dječjih vijeća, što pokazuje interes gradova i općina na pokretanje participativnih programa i projekata s djecom, budući da je osim davanja podrške djeci i mentorima u dječjim gradskim i općinskim vijećima i forumima, Savez DND planirao i realizirao aktivnosti u koje su uključivali djecu i odrasle, prije svega predstavnike djece i predstavnike odraslih (koordinatore iz gradova i općina u programu Gradovi i općine-prijatelji djece i koordinatore iz Županija-prijatelja djece, zatim predstavnike lokalnih i regionalnih vlasti te državnih tijela), uz promoviranje i zagovaranje dječjih prava i važnosti aktivne participacije djece.

„Poticanje dječje participacije u djelovanju vijeća korisnika kod pružatelja socijalne usluge smještaja za djecu i vijeća udomljene djece i mladih“ – u ukupno 31 ustanovi socijalne skrbi, odnosno domovima za djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi i odgojnim domovima, djeluje ukupno 126 vijeća korisnika. Ujedno, provode se i aktivnosti na osnivanju vijeća udomljene djece i mladih, u područnim uredima Hrvatskog zavoda za socijalni rad u sjedištu županije. Dosad je osnovano 6 vijeća udomljene djece i mladih. Ukupno je u vijećima aktivno 1.356 djece i mladih.

„Edukacija pravnika na poslovima za djecu i obitelj u centrima za socijalnu skrb“ – tijekom 2024. godine provedena su dva programa usavršavanja, odnosno radionice, pod nazivom „Primjena Uredbi Europske unije i konvencija Haške konferencije za međunarodno privatno pravo u području zaštite djece – međunarodna naplata uzdržavanja, međunarodna otmica djece, roditeljska odgovornost i međudržavno posvojenje“ te „Osobni odnosi roditelja i djece te međunarodna otmica djece – razvoj nacionalnih rješenja i prakse Europskog suda za ljudska

prava“.

„Edukacija posebnih skrbnika za zastupanje djeteta u zaštiti osobnih i imovinskih prava“ – tijekom 2024. godine nisu provedene edukacije te će ih Akademija socijalne skrbi provesti u narednom razdoblju.

Nacionalnim planom borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti za razdoblje od 2021. do 2027. godine predviđeno je 10 mjera iz nadležnosti Ministarstva koje jamče bolje uvjete života ranjivim skupinama društva, a obuhvaćene su kroz područja intervencije i realizirat će se kroz niz različitih aktivnosti.

„Sveobuhvatna dijagnoza siromaštva i socijalne isključenosti“ – mjera se provodila kroz TSI projekt “Sveobuhvatna dijagnostika siromaštva i socijalne isključenosti i pregled sustava za praćenje socijalnih politika” kao prva komponenta Projekta. Projekt je započeo s realizacijom 9. siječnja 2023. godine i sukladno dogovorenim provedbenim aktivnostima iste su se provodile u zadanim rokovima. Realizaciju provodi Ministarstvo u suradnji sa Svjetskom bankom i Europskom komisijom.

Fokus aktivnosti mjere stavljen je na razvoj metodologije za sustav baze podataka o siromaštvu i socijalnoj isključenosti. Cilj nam je u konačnici stvoriti sustav koji će omogućiti praćenje pokazatelja na podnacionalnoj razini, pružiti preporuke o relevantnim dionicima, uspostaviti strukture koordinacije i pravne sporazume između relevantnih institucija, te postaviti smjernice za analizu podataka i izvješćivanje. Tijekom 2024. godine identificirane su dostupne administrativne baze podataka u Hrvatskoj koje sadrže određene informacije relevantne za izradu pokazatelja siromaštva i socijalne isključenosti. Procijenjena je kvaliteta i relevantnost svakog izvora podataka za prethodno navedenu svrhu. U okviru ove procjene za svaku bazu podataka ocjenjeni su kontekst i uporaba, sadržaj, metodologija prikupljanja podataka, obuhvat stanovništva, kvaliteta, interoperabilnost i mogućnost dijeljenja podataka te su predloženi načelni pristupi izradi administrativne baze podataka za praćenje siromaštva i socijalne isključenosti na razinama NUTS 3 i LAU. U bitnom, analizirane su baze podataka: Porezne uprave Ministarstva financija (primjerice JOPPD, PO-SD); sustav matičnih knjiga (rođeni, umrli, vjenčani, životno partnerstvo) koje vodi Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije; zbirka podataka o prebivalištu i boravištu iz nadležnosti Ministarstva unutarnjih poslova; zajednički informacijski sustav zemljišnih knjiga i katastara te povezani registri (ZIS i povezani registri) koje vodi Državna geodetska uprava; podaci o socijalnoj isključenosti koje vode različiti sustavi (Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, Državni zavod za statistiku, Državna geodetska uprava, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih, Porezna uprava Ministarstva financija i drugi).

Provedene su i aktivnosti vezane uz analizu potencijalnih pokazatelja socijalne isključenosti na temelju registra SOK (Registar stanovništva, obitelji i kućanstva) čija je izrada u nadležnosti Porezne uprave Ministarstva financija. Analize su fokusirane na razradu mogućnosti institucionalnog ustroja za razvoj, upravljanje i izvješćivanje o pokazateljima AROP-a i socijalne isključenosti. Ističemo značaj ove mjere s obzirom na to da je ista navedena kao osnovni kriterij za ispunjavanje uvjeta za povlačenje sredstava iz EU fondova. Za daljnju

provedbu mjere osigurana su financijska sredstva kroz Europski socijalni fond + (u daljnjem tekstu: ESF+).

„Povećanje primjerenosti socijalnih naknada i poboljšanje pokrivenosti najosjetljivije skupine zdravstveno osiguranih osoba dopunskim zdravstvenim osiguranjem“ – u izvještajnom razdoblju, suprotno postavljenim pokazateljima rezultata, kontinuirano se nastavlja pad broja korisnika zajamčene minimalne naknade (ZMN) iz razloga što je došlo do smanjenja broja kućanstava (prema Popisu stanovništva iz 2021. godine broj kućanstava se smanjio za 97.212 (-6,33%) u 10 godina). Nastavno, razlozi su i pad nataliteta, vanjske migracije, ali i povećanje zaposlenosti i nastavka mirovinske reforme (uvođenje nacionalne naknade za starije osobe za koje nije propisan prihodovni i imovinski kriterij za ostvarivanje prava).

Ukupno za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2024. godine, za korisnike ZMN-a isplaćeno je 68.239.939,77 eura.

Temeljem članka 22. stavka 1. Zakona o socijalnoj skrbi Vlada Republike Hrvatske odlukom određuje osnovicu za izračun iznosa zajamčene minimalne naknade jednom godišnje. Odlukom o osnovici za izračun iznosa zajamčene minimalne naknade za 2025. („Narodne novine“, br. 151/24) koja je stupila na snagu 1. siječnja 2025. osnovica za izračun zajamčene minimalne naknade određena je u visini od 160 eura, što predstavlja povećanje iznosa osnovice za 10,00 eura, odnosno za 6,6%, u odnosu na Odluku o osnovici za izračun iznosa zajamčene minimalne naknade za 2024. („Narodne novine“, br. 158/23).

“Informatizacija socijalnih naknada u sustavu socijalne zaštite” – jedan od pokazatelja rezultata mjere je da se jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave (u daljnjem tekstu: JLP(R)S) omogući pristup podacima o socijalnim naknadama za svakog pojedinog korisnika. Izmjenama Pravilnika o porezu na dohodak pristupiti će se izmjenama Izvješća o primicima, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obavezna osiguranja (JOPPD obrazac) koje će biti nadopunjeno šiframa za socijalne naknade na lokalnoj i nacionalnoj razini. Također će se nadograditi informacijski sustav Evidencije o dohocima i primicima (sustav EDIP) u kojem će biti vidljive šifre socijalnih naknada. Na taj način će se omogućiti uvid u podatke o socijalnim naknadama za svakog pojedinačnog korisnika za sve korisnike sustava socijalne zaštite na nacionalnoj i regionalnoj razini.

Dana 31. siječnja 2024. godine sklopljen je Ugovor o javnoj nabavi usluge razvoja aplikacije naknada socijalne zaštite koju osiguravaju JLP(R)S u vrijednosti od 68.750,00 eura (s PDV-om). Dana 26. rujna 2024. godine aplikacija je postavljena na produkcijsku okolinu. Očekivani početak korištenja aplikacije od strane krajnjih korisnika je planiran nakon provedenih edukacija službenika JLP(R)S koje su planirane početkom 2025. godine. U navedenu aplikaciju će se unositi skupni podaci o korisnicima naknada i evidentirati kategorije iz JOPPD obrasca, međutim, socijalne naknade po korisniku će biti vidljive kroz aplikaciju tek kada se navedena aplikacija nadogradi po OIB-u. Do tada će se podatak o socijalnoj naknadi na nacionalnoj i lokalnoj razini dohvaćati iz informacijskog sustava EDIP u ostale informacijske sustave ili će u slučaju nepostojanja informacijskog sustava građanin moći ishoditi ispis JOPPD-a na papiru u Poreznoj upravi Ministarstva financija.

Pokazatelj rezultata provedbe navedene mjere je i izrađena web aplikacija o mogućnostima

ostvarivanja socijalnih naknada iz sustava socijalne zaštite na nacionalnoj razini. Aplikacija će omogućiti pristup informacijama o socijalnim naknadama iz sustava socijalne zaštite i njihovo ostvarivanje na nacionalnoj razini. U aplikaciji će biti dostupni kriteriji i uvjeti za dobivanje 10 vrsta socijalnih naknada iz sustava socijalne zaštite na nacionalnoj razini. Dana 1. ožujka 2024. godine sklopljen je Ugovor o javnoj nabavi usluge razvoja web aplikacije o mogućnostima ostvarivanja socijalnih naknada iz sustava socijalne zaštite na nacionalnoj razini u vrijednosti od 42.250,00 eura (s PDV-om). Tijekom mjeseca travnja održane su radionice s predstavnicima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje te ovog Ministarstva temeljem kojih je izvršena izmjena poslovne specifikacije za razvoj web aplikacije sukladno izmijenjenim, odnosno važećim zakonskim propisima. Aplikacija je razvijena te je u tijeku ishođenje certifikata i priprema informatičke infrastrukture kako bi se ista mogla postaviti na produkcijsku okolinu i započeti s primjenom.

„Razvoj i provedba programa usmjerenih smanjenju materijalne deprivacije i socijalne isključenosti ranjivih skupina“ – u 2024. godini korisnička skupina za beskućnike financira se u okviru trogodišnjih programa kao posebno prioritetno područje unutar poziva *Razvoj i širenje mreže socijalnih usluga za razdoblje 2023. do 2025.*, gdje se financiraju 23 pružatelja usluga dnevnog boravka i stambenih zajednica na području Splitsko-dalmatinske, Dubrovačko-neretvanske, Primorsko-goranske, Grada Zagreba, Varaždinske, Zadarske, Karlovačke i Osječko-baranjske županije u godišnjem iznosu financiranja 864.500,00 eura kroz koje je uključeno 1.622 korisnika. Od 1. lipnja 2024. godine je nastavak druge godine provedbe u kojoj je Ministarstvo osiguralo povećanje financijske omotnice za 30% svim organizacijama civilnog društva koje provode programe u okviru navedenog Poziva.

“Daljnji razvoj volonterstva u Republici Hrvatskoj“ – mjera se odnosi na broj organizatora volontiranja, volontera i volonterskih sati, a to su podaci koje Ministarstvo prikuplja do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu. S obzirom na navedeno, u izvještajnom razdoblju za mjeru nije primjenjiv iznos utroška. Podaci o organiziranom volontiranju za 2024. godinu bit će dostupni u drugom kvartalu 2025. godine.

Dodatno, valja istaknuti kako Ministarstvo kontinuirano sufinancira, kroz infrastrukturnu podršku, rad volonterskih centara. Tako su u 2024. godini potpisani dvogodišnji programi s 34 volonterskih centara (29 lokalnih i 5 regionalnih) u godišnjem iznosu od 450.000,00 eura.

„Poboljšanje dostupnosti besplatnih obroka djeci u siromaštvu ili riziku od siromaštva i socijalne isključenosti“ – dana 16. prosinca 2024. godine objavljen je poziv *Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva* u vrijednosti 35.000.000,00 eura. Poziv je usmjeren na osiguravanje sufinanciranja školske prehrane u osnovnim školama za djecu u najvećem riziku od siromaštva i socijalne isključenosti. U tijeku je postupak odabira projektne prijave nakon čega slijedi donošenje odluke o financiranju i potpisivanje ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava. Prihvatljivi prijavitelj u okviru Poziva je Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih. Planirano je da će provedbom projekta biti obuhvaćeno više od 37.000 djece kojima će biti osigurana školska prehrana.

„Poboljšanje integriranog pristupa skrbi za djecu u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti” – dogovoren je početak provedbe od 2025. godine. Očekivani učinak ovog projekta je poboljšanje integriranog pristupa skrbi za djecu u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti te učinkovito planiranje, koordinacija i praćenje provedbe svih mjera i aktivnosti planiranih nacionalnim akcijskim planom za provedbu Europskog jamstva za djecu (NAP CG), od strane svih uključenih nacionalnih i lokalnih dionika. U sklopu provedbe aktivnosti započelo se s izradom Protokola o međuresornoj suradnji u zaštiti dobrobiti djece s jasnim ulogama i odgovornostima u pružanju koordiniranih, sveobuhvatnih i integriranih usluga.

„Poboljšanje i dostupnost besplatnih programa usmjerenih socijalnom uključivanju djece i obitelji u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti” – u sklopu mjere provode se dvogodišnji programi usmjereni smanjenju i prevenciji socijalne isključenosti te socijalnom uključivanju i integraciji socijalno osjetljivih skupina. Provedba prve godine je počela 1. ožujka 2024. i traje do 28. veljače 2025. godine. Unutar navedenog Poziva obuhvaćana su tri prioritetna područja koja pokrivaju mjeru: P1 “Programi usmjereni smanjenju socijalne isključenosti pripadnika romske zajednice” (7 udruga, iznos financiranja 165.500,00 eura), P2 “Programi usmjereni pružanju podrške u integraciji u zajednicu osoba s odobrenom međunarodnom zaštitom” (11 udruga, iznos financiranja 154.000,00 eura) i P3 “Programi usmjereni osiguranju smještaja bivšim zatvorenicima čiji je cilj osigurati smještaj bivšim zatvorenicima” (2 udruge, iznos financiranja 24.000,00 eura). Godišnji iznos financiranja po navedenom Pozivu iznosi 343.500,00 eura. U sva tri prioritetna područja uključeno je ukupno 1.122 korisnika. Navedeni podatak o broju korisnika odnosi se na prvih šest mjeseci prve godine provedbe. Procjena od ukupno 8.000 korisnika ove mjere obuhvatila je i Poziv za provedbu trogodišnjih programa "Razvoj i širenje mreže socijalnih usluga" budući da se u okviru istog provode aktivnosti prevencije socijalne isključenosti kao i aktivnosti usmjerene uključivanju i djece i obitelji u riziku.

„Povećanje opsega pružanja izvaninstitucijskih usluga na područjima na kojima te usluge nisu dostatne“ – mjera je usmjerena na osiguravanje regionalno ravnomjernije rasprostranjenosti izvaninstitucijskih usluga u skladu s utvrđenim potrebama i prioritetima radi prevencije institucionalizacije. U 2024. godini objavljen je Poziv temeljem Zakona o osobnoj asistenciji za sklapanje ugovora za pružanje socijalnih usluga kojima je omogućeno pružateljima usluga na području svih županija da uđu u mrežu socijalnih usluga i osiguraju preduvjete za kontinuirano pružanje usluga kako bi se osigurala regionalna ravnomjernost pružatelja usluga, dostupnost i razvijenost socijalnih usluga u županijama.

„Nastavak procesa deinstitucionalizacije i transformacije pružatelja socijalnih usluga“ – mjera se provodi u skladu s predviđenom dinamikom te se aktivnosti razvoja usluga u zajednici kontinuirano provode s ciljem nastavka procesa širenja usluga u zajednici i smanjenja broja ulazaka korisnika u institucije. U okviru Projekta „Prijelaz s institucionalne skrbi na skrb i podršku u zajednici za djecu, mlade i osobe s invaliditetom“, temeljem potpisanog Ugovora o savjetodavnim uslugama između Svjetske banke i MROSP-a tijekom 2024. godine usvojeno je 26 individualnih planova transformacije i deinstitucionalizacije ustanova socijalne skrbi, a u

pripremi je preostalih 12 individualnih planova.

„Izgradnja 8 centara za starije osobe“ – mjerom se žele osigurati primjerene usluge za starije osobe na područjima na kojima te usluge nisu dostatne te je u okviru poziva *Izgradnja i opremanje centara za starije osobe (izvaninstitucijske i institucijske usluge)* prihvaćeno 18 projekata izgradnje i opremanja centara za starije osobe čija ukupna vrijednost iznosi cca 159 milijuna eura.

U 2024. godini status provedbe za 18 projekata izgradnje i opremanja centara za starije osobe je:

- 13 gradova/općina započelo je s izvođenjem građevinskih radova te se isti odvijaju u skladu s planiranom dinamikom (Dubrovnik, Našice, Đurđevac, Duga Resa, Nedelišće, Lohor, Vrpolje, Grubišno Polje, Novska, Medulin, Voćin, Sv. Filip i Jakov i Kostrena),
- 5 gradova/općina nije započelo s izvođenjem građevinskih radova te su u tijeku postupci nabave za izvođača građevinskih radova (Senj, Pleternica, Drniš, Velika Gorica i Vrgorac).

„Poticanje razvoja udomiteljstva (povećanje broja udomiteljskih obitelji za djecu)“ – Odlukom o osnovici za izračun iznosa naknade za rad udomitelja i iznosa opskrbnine za 2024. godinu („Narodne novine“, br. 151/24) osnovica na temelju koje se izračunava iznos naknade za rad udomitelja povećana je sa 80,00 eura na 90,00 eura.

„Razvoj novih usluga“ – u okviru mjere tijekom 2024. godine educirano je dodatnih 80 socijalnih mentora (u lipnju 51 te u prosincu 29 socijalnih mentora).

„Uvođenje novih profila radnika za pružanje socijalnih usluga“ – mjera je usmjerena na razvoj novih socijalnih usluga i zapošljavanje potrebnog broja radnika u tu svrhu. U 2024. godini ukupno je zaposleno 157 socijalnih mentora u područnim uredima Hrvatskog zavoda za socijalni rad, te 51 obiteljski suradnik u domovima za djecu kojima je osnivač Republika Hrvatska. Također, u domovima za djecu kojima je osnivač Republika Hrvatska zaposleno je i 45 voditelja mjere intenzivne stručne pomoći i nadzora nad ostvarivanjem skrbi o djetetu.

„Utvrđivanje cijena socijalnih usluga za pružatelje socijalnih usluga u mreži temeljem jedinstvene metodologije za izračun cijena“ – u okviru mjere tijekom 2024. godine sklopljeno je 513 ugovora o pružanju socijalnih usluga temeljem Zakona o socijalnoj skrbi. Ukupno je iskorišteno 81.424.622,52 eura.

„Unapređenje procjene potreba u skladu s jedinstvenom metodologijom za procjenu potreba“ – nakon donošenja Pravilnika o jedinstvenoj metodologiji za procjenu potreba u kolovozu 2023. godine, objavljen je ESF+ ograničeni poziv *Izrada županijskih socijalnih planova*. U okviru ovog Poziva financiralo se pružanje podrške županijama u izradi županijskih socijalnih planova. Tijekom 2024. godine donesena su 4 županijska socijalna plana, a preostalih 17 očekuje se do kraja 6. mjeseca 2025. godine.

„Poboljšanje infrastrukturnih kapaciteta za pružanje socijalnih usluga“ – aktivnosti unapređenja

ili poboljšanja prostornih uvjeta ustanova socijalne skrbi provode se kontinuirano sukladno planiranoj dinamici, te su se u 2024. godini provodile aktivnosti unapređenja prostornih uvjeta za pružanje socijalnih usluga za 29 pružatelja usluga kojima je osnivač Republika Hrvatska.

„Zapošljavanje dodatnog broja radnika za pružanje socijalnih usluga“ – s ciljem jačanja ljudskih potencijala te osiguravanja kvalitetnijeg pružanja i dostupnosti socijalnih usluga u ustanovama socijalne skrbi kojima je osnivač Republika Hrvatska, u okviru mjere, u 2024. godini izdane su suglasnosti za zapošljavanje 354 novih radnika u pružateljima usluga kojima je osnivač Republika Hrvatska, a u Hrvatskom zavodu za socijalni rad zaposleno je 89 radnika.

„Organiziranje edukacija i supervizije za podizanje kompetencija stručnjaka i udomitelja koji sudjeluju u pružanju socijalnih usluga“ – tijekom 2024. godine održano je 16 edukacija u kojima je educirano 507 stručnjaka te su organizirane supervizije u koje je bilo uključeno 548 stručnjaka i udomitelja.

„Volontiranje kao doprinos u pružanju socijalnih usluga“ – u provedbi mjere tijekom 2024. godine, od ukupno 69.909 angažiranih volontera, njih 21,27%, odnosno 14.445 volontera, sudjelovalo je u pružanju socijalnih usluga radi omogućavanja većeg opsega aktivnosti i dodatnih sadržaja u pružanju socijalnih usluga, podizanja kvalitete i stupnja zadovoljstva korisnika.

„Osposobljavanje pružatelja socijalnih usluga za održivi razvoj (organiziranje izobrazbe za stjecanje znanja, tehnika i vještina o izvorima i načinima prikupljanja sredstava; osnivanje društvenih poduzeća) – aktivnosti osposobljavanja pružatelja socijalnih usluga za održivi razvoj kontinuirano provode pružatelji socijalnih usluga kako bi se kroz različite aktivnosti društvenog poduzetništva dodatno osnažili kapaciteti pružatelja i održivost socijalnih usluga.

Krajem studenog u Ministarstvu je započela s radom Radna skupina za izradu Nacrta prijedloga zakona o mirovinskom osiguranju, čiji je zadatak izraditi novi Zakon o mirovinskom osiguranju za koji je planirano stupanje na snagu do kraja II. kvartala 2025. godine. U novom Zakonu o mirovinskom osiguranju će se, između ostaloga, povećati dodani staž za svako rođeno/posvojeno dijete sa šest na 12 mjeseci, promijeniti formula usklađivanja mirovina u omjeru 85:15 prema povoljnijem indeksu rasta plaća i troškova života te uvesti godišnji dodatak na mirovinu.

Radna skupina za analizu stanja mirovinskog sustava (u daljnjem tekstu: Radna skupina), čije je osnivanje utvrđeno kao reformska mjera „Povećanje adekvatnosti mirovina kroz nastavak mirovinske reforme“, u Nacionalnom planu oporavka i otpornosti 2021.-2026.; komponenta C4. Tržište rada i socijalna zaštita; podkomponenta C4.2. Unapređenje mirovinskog sustava kroz povećanje adekvatnosti mirovina, u prosincu 2024. završila je sa svojim radom. Nakon ukupno 10 održanih sastanaka Radna skupina je 31. prosinca donijela Analizu i zaključke Radne skupine za analizu stanja mirovinskog sustava koja će poslužiti kao podloga za donošenje novog Zakona o mirovinskom osiguranju.

„Povećanje mirovine za 10%“ – od 1. srpnja 2024. mirovine su povećane za 7,46 % na temelju Odluke o aktualnoj vrijednosti mirovine Upravnog vijeća Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, koja od srpnja 2024. iznosi 13,17 eura, a time je postignuta posljednja ključna točka ostvarenja (redovno usklađivanje mirovina od 1. srpnja 2024.) ove mjere. Za usklađivanje mirovina u srpnju 2024. godini utrošeno je oko 244 milijuna eura.

HZMO sudjeluje u Provedbenom programu Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike za razdoblje 2021. – 2024. kroz tri mjere od kojih su se dvije provodile tijekom 2024. godine i to: Unapređenje rada Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i Nove elektroničke usluge Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje.

„Unapređenje rada Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje“ – ova mjera ima za cilj transformaciju poslovnih procesa HZMO-a kroz definiranje budućeg poslovnog modela, informatizaciju poslovnih procesa kroz digitalizaciju, povećanje učinkovitosti poslovanja i podizanja razine produktivnosti radnika HZMO-a. Navedeno se želi ostvariti kroz tri projekta financirana sredstvima Europske unije: Modernizacija IKT podrške Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje – eHZMO, Digitalizacija arhive Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje – eArhiva i Uspostava sustava upravljanje ljudskim potencijalima u HZMO-u. Investicije Modernizacija IKT podrške Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje – eHZMO i Digitalizacija arhive Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje – eArhiva financiraju se kroz NPOO u sklopu komponente 2. Javna uprava, pravosuđe i državna imovina u sklopu koje je podkomponenta C2.3. Digitalna transformacija društva i javne uprave, dok se projekt Uspostava sustava upravljanja ljudskim potencijalima u HZMO-u nastavlja financirati kroz ESF.

Investicijom Modernizacija IKT podrške Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje – eHZMO povećati će se razina kvalitete usluga koje se pružaju korisnicima te osigurati učinkovitost rada HZMO-a kroz modernizaciju informatičkog sustava i temeljnih poslovnih procesa HZMO-a. Kroz investiciju su predviđene slijedeće aktivnosti: 1. Upravljanje projektom i administracija; 2. Uspostava procesa i organizacije digitalnog poslovanja HZMO-a; 3. Unapređenje procesa razvoja IKT sustava i procesa upravljanja IKT projektima o promjenama; 4. Izgradnja i implementacija IT sustava za podršku temeljnim (core) procesima; 5. Implementacija IT sustava za podršku potpornim (ERP) procesima i 6. Promidžba i vidljivost. Za uspješan završetak investicije potrebno je da su informacijski sustav i osnovni poslovni procesi HZMO-a operativni. Vrijednost investicije financirane kroz NPOO iznosi 17.081.504,01 eura, a razdoblje provedbe je siječanj 2021. – lipanj 2026.

Nakon što je u 2022. godini završena aktivnost 3. Unapređenje procesa razvoja IKT sustava i procesa upravljanja IKT projektima o promjenama, pokrenuti su postupci javne nabave u sklopu investicije potrebni za realizaciju daljnjih aktivnosti. Tako je tijekom 2023. godine završen postupak javne nabave i potpisan ugovor za uslugu uspostave procesa i organizacije digitalnog poslovanja HZMO-a s odabranim ponuditeljem, te je time započela provedba aktivnosti 2. Uspostava procesa i organizacije digitalnog poslovanja HZMO-a. U sklopu ove aktivnosti definirani su budući poslovni procesi i organizacije te su definirani i dokumentirani budući (engl. to-be) poslovni modeli, digitalizirani poslovni procesi i organizacijska struktura

HZMO-a. Također, izrađene su poslovne specifikacije za buduće IT sustave kroz izradu poslovne specifikacije novog IT sustava za podršku temeljnim procesima te izradu poslovne specifikacije novog ERP sustava za podršku potpornim procesima. Temeljem izrađenih dokumenata pokrenute su javne nabave za provedbu aktivnosti 4. Izgradnja i implementacija IT sustava za podršku temeljnim (core) procesima i 5. Implementacija IT sustava za podršku potpornim (ERP) procesima.

U 2024. godini za provedbu navedene investicije iskorišteno je 588.203,75 eura.

Investicijom Digitalizacija arhive Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje - eArhiva povećati će se dostupnost i kvaliteta javno dostupnih informacija i usluga korisnicima na tržištu rada uvođenjem digitalne arhive i racionalizacije administrativnih postupaka u upravljanju gradivom te unaprjeđenje sustava zaštite i očuvanja arhivskog i registraturnog gradiva, a u svrhu poboljšanja ukupne učinkovitosti rada HZMO-a. Dodatno, uspostavom sustava za upravljanje digitalnom arhivom povećat će se broj novih ili poboljšanih usluga koje pružaju institucije na tržištu rada, a edukacijom će se povećati broj zaposlenika u institucijama na tržištu rada osposobljenih za pružanje novih ili poboljšanih usluga. Kroz investiciju su predviđene slijedeće aktivnosti: 1. Nabava usluge skeniranja i indeksiranja dokumentacije; 2. Nabava sustava za upravljanje digitalnom arhivom; 3. Jačanje kompetencija i znanja zaposlenika HZMO-a; 4. Upravljanje projektom i administracija i 5. Promidžba i vidljivost. Za uspješan završetak investicije potrebno je implementirati sustav za upravljanje digitalnom arhivom, te digitalizirati 50.000.000 stranica što predstavlja oko 1.000.000 spisa. Vrijednost investicije financirane kroz NPOO iznosi 6.199.082,09 eura, a razdoblje provedbe je lipanj 2021. – lipanj 2026.

U 2022. uspostavljen je sustav za upravljanje digitalnom arhivom što predstavlja ostvarenje jednog od postavljenih ciljeva investicije u NPOO-u, te su time ujedno ispunjene pretpostavke za digitalizaciju spisa. Shodno tome, u 2023. godini je pokrenut postupak javne nabave usluge skeniranja i indeksiranja dokumentacije koji je završen 2024., te su pokrenute aktivnosti skeniranja i indeksiranja dokumentacije. U 2024. skenirano i indeksirano je 8.688.987 stranica. Od osiguranih sredstava u 2024. iskorišteno je 297.126,87 eura.

Projekt Uspostava sustava upravljanja ljudskim potencijalima u HZMO-u je pokrenut radi uspostave sustava za upravljanje ljudskim potencijalima, te provođenja edukacija radi osposobljavanja 181 radnika HZMO-a za pružanje novih ili poboljšanih usluga, a isto predstavlja ključne točke ostvarenja mjere.

S 31. prosinca 2023. projekt je uspješno završio te su ostvarene ključne točke ostvarenja mjere. U razdoblju od 1. siječnja 2024. do 31. prosinca 2024. na realizaciju ove mjere ukupno je iskorišteno 885.330,62 eura.

S obzirom na opseg i zahtjevnost navedenih projekata, priprema tehničke dokumentacije i nabavni proces je izazovan i dugotrajan postupak. Potrebna je suradnja svih tijela javne uprave te ažurnost u davanju mišljenja i suglasnosti na nabavne procese kako bi se navedeni projekti realizirali u predviđenim rokovima i u punom opsegu.

„Nove elektroničke usluge Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje“ – intencija ove mjere je omogućiti korisnicima jednostavniji i efikasniji pristup uslugama HZMO-a, te skratiti postupke iz mirovinskog osiguranja. Ključne točke ostvarenja ove mjere koje su se provodile tijekom 2024. godine su:

a) Prikupljeni podaci o obuhvatu broja elektroničkih prijava za 2024. – prema podacima HZMO-a na dan 31. prosinca 2024. postotak elektroničkih prijava u ukupnom broju prijava iznosi 95,36% što je iznad ciljne vrijednosti za 2024.,

b) Prikupljeni podaci o obuhvatu prijava o utvrđenom stažu osiguranja i plaći radi skraćivanja postupaka za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja za 2024. – broj prijava o utvrđenom stažu i plaći prema podacima HZMO-a na kraju 2024. iznosi 98,40% što je iznad ciljne vrijednosti za 2024.

„Uspješna apsorpcija sredstava iz ESF-a/FEAD-a u svrhu ispunjavanja ciljeva kohezijske politike EU“ – uspješnost ostvarenja mjere prati se kroz pokazatelj rezultata Stopa ovjerenih sredstava na razini OPULJP 2014.-2020. i OPFEAD 2014.-2020.

DOPRINOS OSTVARENJU CILJEVA JAVNIH POLITIKA

U okviru Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine za područje tržišta rada relevantan je pokazatelj stopa zaposlenosti dobne skupine od 20 do 64 godina, a čija ciljana vrijednost za 2030. godinu iznosi 75%. Također, stopa zaposlenosti je jedan od ključnih pokazatelja Programa Vlade Republike Hrvatske te Nacionalnog programa reformi.

Stopa zaposlenosti dobne skupine od 20 do 64 godina u Republici Hrvatskoj kontinuirano raste, pa tako u 3. kvartalu 2024. iznosi 73,7%, dok je u 3. kvartalu 2016. iznosila 62,9%. U prilog tome govori i podatak o broju osiguranika prema podacima HZMO-a te je na dan 31. prosinca 2024. godine broj osiguranika iznosio 1.708.872 što je povećanje za 59.995 u odnosu na 31. prosinca 2023. godine (kada je broj osiguranika iznosio 1.648.877). Broj nezaposlenih u evidenciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje tijekom prosinca 2024. godine iznosio je 91.563 osobe. U usporedbi s istim razdobljem prethodne godine, broj nezaposlenih se smanjio za čak 23.419 osoba.

Postizanje pokazatelja rezultata mjera Provedbenog programa Ministarstva za razdoblje 2021. – 2024. pridonosi postizanju posebnih ciljeva Nacionalnog plana izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom za razdoblje od 2021. do 2027. godine i Nacionalnog plana borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti za razdoblje od 2021. do 2027. godine te cilju 2.2. Briga o umirovljenicima i djelotvoran sustav socijalne skrbi iz Programa Vlade Republike Hrvatske 2024. do 2028. Također, provedba mjera doprinosi provedbi strateškog cilja 5. „Zdrav, aktivan i kvalitetan život“ Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine i prioritetu javnih politika usmjerenih na dostupnost, priuštivost i pristupačnost socijalnih usluga osobama s invaliditetom te suzbijanje siromaštva i socijalne isključenosti, uz napomenu da su iskazane potrebe u odnosu na ranjive skupine koje su temelj za realizaciju postavljenih mjera Provedbenog programa.

Nadalje, vezano za reformu C4.3. R1 Transparentnost i adekvatnost socijalnih naknada u sustavu socijalne zaštite iz NPOO-a, u završnoj fazi provedbe je Milestone “Donošenje normativnog propisa o funkcionalno objedinjenim socijalnim naknadama”. Također, u sklopu

Milestona “Digitalna dostupnost informacija o naknadama iz sustava socijalne zaštite na nacionalnoj razini”, razvijena je internetska aplikacija za pružanje informacija o socijalnim naknadama s primijenjenim kriterijima i uvjetima za priznavanje prava na socijalne naknade u sustavu socijalne zaštite na nacionalnoj razini. U tijeku je nabava certifikata i priprema informatičke infrastrukture kako bi se ista mogla isporučiti čime će se mjera izvršiti.

Ciljevi javnih politika na području zaštite prava djece ostvaruju se kroz promicanje jednakih mogućnosti za djecu u riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti, isključivanje nasilja nad djecom; osiguravanje sustavne podrške unaprjeđenja kvalitete života djece i njihove sigurnosti; sustavnu zaštitu prava djece u pravosudnim tijelima i sudskim postupcima i u svim kontaktima sa zakonima.

Provedba mjera Nacionalnog plana za prava djece u Republici Hrvatskoj vezana je uz ostvarenje Strateškog cilja 5.: Zdrav, aktivan i kvalitetan život i strateškog cilja 3. Učinkovito i djelotvorno pravosuđe, javna uprava i upravljanje državnom imovinom, Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine.

Ostvarenje vrijednosti pokazatelja rezultata mjera Provedbenog programa Ministarstva za razdoblje 2021. – 2024. pridonosi postizanju posebnih ciljeva Nacionalnog plana razvoja socijalnih usluga za razdoblje od 2021. do 2027. godine te cilju 1.1. Očuvanje radnih mjesta i socijalna sigurnost iz Programa Vlade Republike Hrvatske 2020. do 2024. Također provedba mjera doprinosi provedbi strateškog cilja 5. „Zdrav, aktivan i kvalitetan život“ Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine koji obuhvaća zdravlje, zdravstvenu zaštitu, kvalitetu života starijih sugrađana, solidarnost s ranjivim društvenim skupinama ili osobama izloženim riziku od siromaštva i prepoznaje ih kao bitne sastavnice solidarnog i prosperitetnog društva, a u sklopu navedenog cilja jedno od prioriternih područja javnih politika je i „Socijalna solidarnost i odgovornost“ što uključuje „društvo prožeto solidarnošću i pravednošću, jednakih mogućnosti za sve, uz osiguranje temeljnih prava i sloboda, te borbu protiv svih oblika nasilja, diskriminacije i isključenost“.

U pogledu mjera Provedbenog programa Ministarstva za razdoblje 2021. – 2024. koje doprinose provedbi cilja 1.1. Očuvanje radnih mjesta i socijalna sigurnost iz Programa Vlade Republike Hrvatske za razdoblje 2020. – 2024., provodile su se mjere usmjerene na razvoj usluga u zajednici radi unaprjeđenja kvalitete života korisnika i osiguravanja regionalne ravnomjernosti i dostupnosti usluga kao podrška procesu deinstitucionalizacije i prevencije institucionalizacije, poticanju razvoja udomiteljstva, unaprjeđenju upravljanja socijalnim uslugama i jačanju prostornih i stručnih kapaciteta pružatelja socijalnih usluga.

Provedbom mjera u mirovinskome sustavu doprinosi se realizaciji ciljeva iz Programa Vlade Republike Hrvatske 2024. – 2028., kao i Strategiji demografske revitalizacije Republike Hrvatske do 2033. godine. Do kraja 2024. godine su, kroz provedbu mjera Provedbenog programa Ministarstva za razdoblje 2021. – 2024., u okviru predviđenih rokova, stvoreni preduvjeti za ispunjenje ciljeva predviđenih Programom Vlade Republike Hrvatske 2024. –

2028.

Mjerom „Osiguranje osnovnog socijalno zaštitnog prihoda na nacionalno definiranoj minimalnoj razini za starije osobe“ ostvaren je cilj 1.2. Održiv zdravstveni i mirovinski sustav Programa Vlade Republike Hrvatske 2020. – 2024. na način da je HZMO implementirao i omogućio provedbu Zakona o nacionalnoj naknadi za starije osobe. Tako je na dan 31. prosinca 2023. u isplati bilo 17.849 korisnika nacionalne naknade za starije osobe. Provedbom ove mjere se kroz administrativnu jednostavnost smanjuje siromaštvo starijih osoba koje ne ostvaruju pravo na mirovinu, ublažava se stigma siromaštva te se smanjuje broj podnesenih zahtjeva za ostvarivanje i korištenje socijalne pomoći.

Kroz provedbu projekata financiranih sredstvima Europske unije u sklopu mjere „Unapređenje rada Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje“ pridonosi se cilju 1.4. Učinkovita, transparentna i otporna država Programa Vlade Republike Hrvatske 2020. – 2024. na način da će se povećati razina kvalitete usluga koje se pružaju korisnicima te osigurati učinkovitost rada HZMO-a kroz modernizaciju informatičkog sustava i temeljnih poslovnih procesa HZMO-a što doprinosi modernizaciji javne uprave. S obzirom na obuhvatnost i trajanje projekata njihova će se implementacija i učinci ostvariti u narednim razdobljima.

Svrha mjere „Nove elektroničke usluge Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje“ je pridonijeti cilju 1.4. Učinkovita, transparentna i otporna država Programa Vlade Republike Hrvatske 2020. – 2024. tako da se olakša pristup uslugama HZMO-a. Elektroničkim uslugama HZMO-a želi se podići zadovoljstvo korisnika kroz dostupnost, pouzdanost i sigurnost. Uspostavom e-Zahtjeva za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja kroz pet novih usluga HZMO-a budućim korisnicima i umirovljenicima omogućena je predaja zahtjeva za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja putem sustava e-Gradani. Omogućavanje usluge elektroničkog podnošenja MPP-1 obrasca te automatizacija i digitalizacija postupaka kontrole podataka o kojima ovise prava iz mirovinskog osiguranja dovode do smanjenja troškova obveznika vezanih uz nabavu papirnatih tiskanica te se pojednostavljuje i ubrzava prikupljanje nedostajućih podataka o stažu i plaći u postupcima kontrole obveznika te postupcima ostvarivanja prava kao i smanjenja administrativnih poslova za prikupljanje tih podataka. Ujedno se uspostavljenim elektroničkim dohvatom povećava ažurnost i raspoloživosti podataka koji se izrađuju u postupku kontrole obveznika. Nadalje, korisnicima je omogućeno podnošenje e-Zahtjeva za izdavanje prenosivog dokumenta A1 kroz sustave e-Gradani i LANA, a dodatno je uspostavom funkcionalnosti otpreme elektroničkim putem prenosivog dokumenta A1 postupak u potpunosti digitaliziran.

Od ukupno tri grupe ključnih točaka ostvarenja (dostizanje godišnje financijske obveze na razini PULJP 2021. – 2027., pravovremeno slanje obveznih izvještaja o provedbi PULJP 2021. – 2027. Europskoj komisiji i objava Godišnjeg plana objave Poziva na dostavu projektnih prijedloga PULJP 2021. – 2027.) za dvije je planirano ostvarenje u 2024. godini, dok je dostizanje godišnje financijske obveze na razini PULJP-a prva realizacija, u skladu s planom navedenim u Provedbenom programu, očekivana tijekom 2025. godine.

Za ključnu točku ostvarenja „Dostizanje godišnje financijske obveze na razini PULJP 2021. – 2027.“ prvo ostvarenje očekuje se tijekom 2025. godine, a sukladno postavljenom planiranom roku postignuća.

Ključna točka ostvarenja „Pravovremeno slanje obaveznih izvještaja o provedbi PULJP 2021. – 2027. Europskoj komisiji (Prijenos podataka)“ odnosi se na dostavu obaveznih izvještaja o provedbi PULJP 2021. – 2027., sukladno obvezi iz članka 42. Uredbe EU 1060/2021. Tijekom 2024. godine Europskoj komisiji su, u skladu s propisanim rokovima, 31. siječnja, 30. travnja, 31. srpnja i 30. studenog dostavljeni kumulativni financijski podaci, a 31. siječnja i 31. srpnja podaci o kumulativnom ostvarenju pokazatelja ostvarenja i rezultata te podaci za financijske instrumente.

Vežano za Ključnu točka ostvarenja „Objava Godišnjeg plana objave Poziva na dostavu projektnih prijedloga PULJP 2021. – 2027. godina“, Godišnji plan objave Poziva na dostavu projektnih prijedloga za 2024. godinu objavljen je na stranicama ESF+ 15. siječnja 2024. godine te je do kraja 2024. godine izmijenjen tri puta (u travnju, srpnju i listopadu). Zadnja izmjena Godišnjeg plana objave Poziva na dostavu projektnih prijedloga PULJP 2021. – 2027. za 2024. godinu objavljena je 14. listopada 2024. godine.

Svrha mjere je osiguravanje učinkovitih i ciljanih ulaganja sredstava iz ESF+ u skladu s prioritetima definiranim u okviru PULJP 2021. – 2027. odobrenog 11. listopada 2022. godine, a koji uključuju investicije u području tržišta rada, obrazovanja i cjeloživotnog učenja, unaprjeđenja sustava socijalne skrbi te poticanja veće socijalne uključenosti i socijalnih inovacija, smanjenja siromaštva te unaprjeđenja zdravstva. Dodatno, provedba mjere doprinosi smanjenju opterećenja na državni proračun Republike Hrvatske kroz pravovremenu pripremu i provedbu operacija prihvatljivih za financiranje sredstvima iz ESF+.

Pravovremena priprema i provedba operacija preduvjeti su realizacije prioriteta i specifičnih ciljeva Programa Učinkoviti ljudski potencijali 2021. – 2027., cilja 1.2. Sigurnije tržište rada Programa Vlade Republike Hrvatske za razdoblje 2024. – 2028. te uspješne apsorpcije 1.933.570.912,00 eura EU sredstava dodijeljenih Republici Hrvatskoj za razdoblje do kraja 2029. godine.

KLASA: 400-06/25-01/01

URBROJ: 524-02-01-02/4-25-2

Zagreb, 15. veljače 2025. godine

**KOORDINATOR ZA STRATEŠKO
PLANIRANJE**

Ivan Vidiš, državni tajnik

